

me wan me wan kotge hârok pâtkombi yekmâ heroge humo nângâep. 13. Hain akmâ mando emet dâgâm hauqdo hilâm âlâwu boagep.

14-18. Emet dâgâm hauqdo ainâk Anutuge diâ akto dewutâ yetgât makto himbimân meawagei. Meawakmâ yembi are yengât hin dâm magep, "Siâ âmâ emetgât akto siâ amâ himbimgât." dâm magep. Dewutâ lâuwâ are yetgât hin dâep, "Hândâk hilâm damun yetqe aget." dâmbo damun yetqe ageat. Hain akbela hin dâm magep, "Dewutâ humo ire âmâ hilâmgât dâ dewutâ bâleñsiâ ire âmâ kotge golage âmâ hândâkgât. Diâ olop pagalem akbei. Akto emet akto hilâm hândâk me wan me wan hârok damun yeje akbai." dâm magep. 19. Hain dâmbo emet dâgâm hilâm imbât boagep.

20. Emet hauqdo ainâk Anutuge hin dâep, "Harugât dâtâqe akto dâp pâñân gât dâtâqe meawakjet." dâmbo meawagei.

21. Meawakbi Anutuge hin dâep, "Iqan me wan me wan kotge siâ siâ hârok haruân manbai are meawakbei. Akto laut kotqe hârok ikiqeâk ikiqeâk meawakbei." dâmbo meawagei. Meawakbi yekmâ, "Alepqe." dâep. 22. Älepgerâm mañganyekmâ hin dâm makyengiep, "Sambelem arijet. Haruân gâtqe sambelem arimbi haru are pikbeap. Akto dâp pâñân manbai are sambelem hân ire dondâ pikbei." dâep. 23. Hain dâm mando emet dâgâmbo hilâm momerâk boagep.

24-25. Emet dâgâm hauqdo ainâk Anutuge hin dâep, "Hânânbâ songo me kotye siâ siâ akto duki kalakbot akto wan me wan hârok hânânbâ manbai are meawakjet." dâmbo meawakbi yekmâ, "Alepqe." dâep.

26. Akto Anutuge hin dâep, "Nenqe luâk nen hinare ketugune. Yâk ketuguene âmâ ainâk haruân gâtqe akto laut dâp pâñân gâtqe akto hânânbâ wan me wan mandâi are akto duki kalakbot are damun yeje akbeap. 27. Hain dâm kinmâ luâk akto âmbâle mem ketugu yelegep. Ikiqe dop hainâk mem ketuguyelegep. 28. Meyelekto kinbela mañgan yelekmâ den hin dâm makyetgiep, "Yetgât nan barat

lupyetŋande sambelem hân mem damunge kinmâ hângât duki me harugât duki yu mem meawaktân ire damun yege akbai."hain dâm makyetgief. 29. Akto Anutuge haindâm kinmâ hin dâep,"Nâ lâwin koaŋe me bunge me gârâŋ me wan me wan hânân pâtkomap are hârok nembeandat dâm yetgiân. 30. Soŋgo hânân mandâi me lâut dâp pâŋân manmai me wan me wan are yeŋgât sot bunge esenŋe kotŋe hârok are yeŋgire mem nem manbai."dâep. 31. Hain dâmbo kinbela wan me wan mem meawak yegep are yekmâ heroŋe agep. Wan me wan ikiŋak ketuguyekto huragumbi ekmâ hin dâep,"Ire yeŋgât hutyeŋân bâleŋe siâ bo tatâi. Bo. Hârok âlepŋeâk,"dâep. Emet dâgâm hauŋdo hilâm nâmbulân konok boagep.

Hewum 2

1. Akto Anutuge hân himbim me wan me wan makto meawakmâ meteyei. 2. Sop ain âi mem metembo hilâm nâmbulân lâuwâ akto yân tato biwiŋe sândugep. 3. Anutuge hilâm aregât hin dâep,"Âi mendere huraguep aregât yân tatmâ nâŋgâwe. Hilâm tatân imâ âi meân aregât biwine sândugeâkgât. Akto hilâm nâmbulân lâuwâ akto hainâk hainâk luâk âmbâle hârok hainâk yân tatmâ heroŋe akbai."dâep.

4. Akto Anutu Humoŋe hân akto himbim ketugu yelegep aregât den lâuwâŋe amâ ire. 5. Sop ain âmâ Anutuge tânâkgât bo magep aregât akto luâk âi bo mep aregât aŋe hewukŋe bo yep. 6. Hain yendo hamandatŋe hân tigimbo hamandat sulukŋe gembo hân gatakŋe yep. 7. Hain akto bâin Anutu Humoŋe luâkgât nâŋgâm kinmâ nukum mep. Nukum mem âmâ ikiŋe dop hainâk luâk hainare mem yân kato yep. Ketugum kato golâ bo pamotŋe yep. Hain yendo ikiŋe heakŋe hâmeŋân waitmâ,"Bâin agat."dâmbo golâ akmâ agelep. 8. Anutu Humoŋe kalam kotŋe Eren dewutâ gagarjâŋen kâmetmâ luâk kotŋne Aram are kato malep. 9. Kato tato

lâwin dondâ kâmet yekmâ lâwin buluge âlepge âlepge
kâneyekmâ lâwin koanje nenege ukenje kâmet yekto kilei.
Kâmet yekto kinbi lâwin hutyejân lâwin lâuwâ siâ
kâmeyelegep. Anutu Humoje lâwin areyetgât hin dâep, "Lâwin
siâ ire âmâ manman kârikqaet akto lâwin siâ ire âmâ luâk
neribeap âmâ benje nângâje potalakmâ siâ siâ âlepge
nângâweap akto siâ siâ bâleje nângâweap. Lâuwâ lâuwâ
nângâweap." dâep.

10. Kâmet yekto kinbi kalam kotje Eren are hutjânba
tu humo siâ kalam are âlepge agâk dâm gem yep. Tu humo
are gem yeine potalakmâ imbât agep. 11. Tu ulik ulik
kotje Pison are hân kotje Hawila gamândeajmâ ariep. Hân
kotje Hawila ain kât dondâ âlep âlep puli hainare kotje
golit tatminep. 12. Akto kât siâ kotje onokisi are amâ
puli hain are. Akto hâwâ puli hainare kotje betelim ain
talei. 13. Tu lâwâje âmâ kotje Gigon are âmâ hân kotje
Kusi are gam ândeajmâ yep. 14. Tu âlâwuje kotje Tikirisi
are Asiria hân dewutâ gagañâgen ain arim yep. Tu bâige
imbâtje kotje Euparat.

15. Tu are gâm ândeajmâ yendo Anutu Humoje luâk kotje
Aram are kalam kâlegen kato tato hin magaçep, "Ai mem
kalam ire damunje akmâ 16. lâwin kuanje hârok ire âmâ
hanâk nem manben. 17. Gârâmâ konok iregât kuanje âmâ bo
mem nemben. Dâ mem nembeat âmâ nângâ nângâ âlepge akto
bâleje are hârok nângâweat. Aregât ainâk gugure mombeat.
Dene kom lâwin iregât koanje nembeat âmâ gugure momo
kârikje mombeat." dâm magaçep.

18. Akto Anutu Humoje hin nângâep, "Luâk ire ikiñeâk
mando bo huraguâp aregât nâ yâkgât tângo tângo siâ mem
meawakbe." hain nângâep. 19. Mem waqberân dâm hânânba
ketugu yekmâ duki kalakbot me wan me wan mem luâk
enemjân kayekto kilei. Akto luâk arekje kotege yengolâk
dâmbo kilei. 20. Akto luâk arekje songo me lâut me wan me
wan are kotege hârok yengonmâ metep. Dâ ikiñe tângo

tângo are âmâ bo mem meawagep. 21. Ikiŋe tângo are âmâ bo mem meawagep aregât Anutu Humoŋe, "Asiŋ ye." dâmbo yemândembo gasomŋe hagitŋe oloŋmâ mep. Hagitŋe mem sunumŋande aregât dâpŋe gisapkoep. 22. Gasomŋe hagitŋe nandeâk mem âmbâle siâ ketugum oloŋmâ luâk gâlângen ariep. Oloŋmâ arimbo ekmâ hin dâep, 23. "Woe ire âmâ nâŋgât hagitne. Akto nâŋgât sunumne nâŋgâlânba meawaktâp aregât kotŋe âmbâle konberân." dâm kolep. 24. Aregât ya âmbâleŋe memeŋe eweŋe hepunyekmâ luâk lupyenâlai arimbi dop konok katmâ manmai. 25. Akto luâk âmbâlâuwâ are hâkpeke bâlâk tatmâ bo aŋun aŋgiyeat.

Hewum 3

1. Luâk âmbâ lâuwâ tatmândembela neambi sâmbâ ainâk togoep. Neambi sâmbâ are wan me wan Anutu Humoŋe ketuguyegep are nâŋgâ nâŋgâne bâleŋande ewangi yegep are gât bâleŋe akmâp. Neambi sâmbâ arekŋe togom âmbâle ekmâ hin aikoep, "Anutuŋe gain dâep. Lâwin koaŋe hârok bo nembeandat me gain?" dâep. 2. Hain dâm aikombo hin dâm magaŋep, "Bo. Anutuŋe hin dâm maknektiep," Lâwin hârok âmâ nembelârândaŋ akbeap. 3. Dâ lâwin konok kalam kâlegeng kindâp indâre kuaŋe âmâ bo mem nembeandat. Dâ are mem nembeandat âmâ mombeandat. "dâm den kârikŋe maknetkiep." dâm neambi sâmbâ are magaŋep. 4. Hain dâm magaŋdo neambi sâmbâ arekŋe hin dâm magaŋep, "Are amâ yet heyetgiep. 5. Anutuŋe akmâ wan siâ nâŋgâ nâŋgâ amboge hin dâep," Nâ hin are akbat." dâm aregât kopa hainâk tatbeandat gât heyetgiep." dâep. 6. Hain dâmbo bunge maktâp dâm koaŋe ekmâ egâleŋmâ akto nâŋgâ nâŋgâne humo agâk dâm kuaŋe konok mem hârem nem bikŋe luâkŋe waŋdo luâkŋande nep. 7. Hain akmâ, "Yai net bâlâk kindet." dâm aŋun aŋgim ba lâwin esenŋande mem tigiaŋgim kileat. 8. Engaŋe Anutu Humoŋe kalam kâlegengba mun togombo

nângâm aqun aqgim lâwin hutyeqân heambugeat. 9. Anutu Humoqe luâk kotñânak konmâ, "Wangât heambukmâ kindât?" dâmbo luâkñande hin dâm magep, 10. "Togomenâ nângâm bâlâk kinmâ hamap akmâ heambuktân." dâm magajep. Hain dâmbo Humoqe hin dâm magajep. 11. "Lâwin kuaqe bo mem nembeandât dân are nendet. Nem âmâ benje bâlâk kindat are nângat me?" dâm makyetkiep. 12. Hain dâmbo hin dâep, "Âmbâle niñen arekje mem nem bikje niñdo nendân." dâep. 13. Hain dâmbo Anutu Humoqe âmbâle are hin magajep, "Wangât akmenâ bâliâp?" dâmbo hin dâep, "Neambi sâmbâje heniñdo nendân." dâep. 14. Anutu Humoqe neambi sâmbâ hin magajep, "Akmenâ bâliâp are gât umatqe sawe den humo makgiñdere bâliweat. Siân duki kalakbot yengât umatqe are gângât umatgande ewangi yekbeap. Gângât sâwe den hin katbe. Tepgande hânân ololoq katmândeweate. Akto nukum nembeat. 15. Gâ akto âmbâle ire gasaqe gasaqe manbeandat. Akto gângât kâlegen gâtñande akto âmbâle iregât kâlegen gâtñande hainâk gasaqe gasaqe akmâ manbeandat. Âmbâle iregât kâlegen gâtñande siân meawakmâ kautge tâlim hogombo keiñe tepqân igimenâ diwi akbeap." dâep. 16. Anutu Humoqe âmbâle ekmâ hin dâep, "Nanañ memberâm hâk hilâlâm humo akmâ manben. Akto luâkgande damunge akto yâkgât ukenje nângâwen." daep. 17. Anutu Humoqe luâkgât dâep, "Âmbengaet lau lokoât aregât maktere gângât âi âmâ hewukje akmâ meteweap. Bò netdâre laune bo lokomâmâ nendat aregât âi yetqe bâlimbo umatqe manmâ âgâweat. 18. Akto sot kâmetmenâ hele kainde ulige maleñe are sot olop pâtkoweap. 19. Ai keiñe keiñe ogowak olowâk membeat. Akto âi hâk hilâlâm olowâk membeat. Akto nukumje mângei gegân aregât manmâ mombeat âmâ nukum akbeat." dâep.

20. Hain makto kinmâ luâkñande âmbenqe âmbengaet kotqe konmâ Ewa dâep. Kotqe are amâ nengât denân amâ hin memenenqe. 21. Anutu Humoqe soñgo hâkñande mem hogom

yetgimbo kina himbân lalageat.

22. Hogombo membela Anutu Humoŋe luâk aregât hin dâep, "Luâk ire nen hainâk aktâp. Lâwin siâ nendâp aregât nâŋgâ nâŋgâ âlepge bâlege lâuwâ lâuwâ nâŋgâp. Akto lâwin siâ nem âmâ benje bo mombeandat aregât akbop gât watyelektere ariweandat." dâep. 23. Kalam kotje Eren are kâlegenba watyelekto ariyeat. Anutu Humoŋe hin dâep, "Hânge mem mâŋgei gegân aregât hânân âi memben." dâep. 24. Akto luâk âmbâle lâuwâ togowat dâm aŋelo lâuwâ kotje Kerumbim dewutâ gagaŋângen kalam gingângen katyelekto damun kileat. Kerombin lâuwâ katyelekto kinbela man man kârikŋaet lâwin nembat dâm kâlâp om yemap are tâwât hinare purik purik akmâ togowatdâm kato om kilep.

Printed by the S.I.L. Printing Department
Ukarumpa, E.H.P., Papua New Guinea

Published 1978

National Library of Australia
Card Number and ISBN 0 86893 072 5